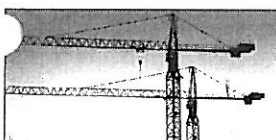

Van tuinderschuur tot gastatelier

door Anna van der Burgt

Architecten moeten tegenwoordig rekening houden met zoveel eisen en verlangens dat de schoonheid er wel eens bij inschiet. Het Brabants Dagblad richt de schijnwerpers op de hedendaagse bouwkunst in Brabant. Vandaag: woonruimte in een gastatelier in Vught.

Franks Havermans van Kapkar, kunst & architectuurproducties, houdt van 'grote ingrepen in kleine plekken'. Na een studie architectonische vormgeving aan St. Joost in Breda zocht hij zich een weg in het gebied tussen architectuur en beeldende kunst. Hij maakte installaties in onder meer de Watertoren in Vlissingen, Argument in Tilburg en, in het kader van een uitwisseling, in een galerie in

Montreal. Nieuw is zijn grote ingreep in de voormalige tuinderschuur op het terrein van ZIN, het klooster voor zinging en werk aan de Boxtelseweg in Vught. In dit gebouwtje, een gastatelier, heeft Havermans een bijzondere woonruimte gemaakt, waarin bovendien allerlei door hem ontwikkelde snuffjes opvallen.

Het klooster werd in 2000 verbouwd door Marx & Steketeer Architecten te Eindhoven, dat er de Welstandsprijs van dat jaar mee oogstte. Havermans maakte voor dit gebouw een kunstwerk in de vorm van een wand tussen ontvangst- en postkamer. Daarna kwam de opdracht voor het maken van een woonruimte in het gastatelier. De bakstenen schuur had toen al een nieuw dak gekregen en aan één zijde grote ruiten. Wat onmiddellijk opvalt aan het gebouwtje is een vertrekje dat uit de muur steekt. Havermans beschrijft dit onderdeel als 'een binnenruimte buiten', dit in tegenstelling tot een balkon, dat buiten naar binnen haalt.

Je kunt er zitten om te genieten van een bijzonder en rustig uitzicht: een gracht met oude beuken en de min of meer melancholiek stemmende begraafplaats van de fraters. Een denkrimte noemt Havermans dit aan de gevel hangende kamer-tje, dat uitzicht geeft op passerende pauwen en eekhoorns en waar het licht zachtjes wordt gedimd door omringend groen.

*Geen werktekeningen
maar 'modelletjes'*

Van binnenuit gezien versterkt de bult aan het gebouw het idee dat er binnen een enorme camera is verstopt. Je kijkt door een kader. Klik, en het beeld is vastgelegd.

Na de totstandkoming van de ruwbouw enige jaren geleden, was het geld even op en lag de verdere ontwikkeling van de schuur stil. Later tastten de fraters in de buidel en kon Havermans aan de gang. Nooit maakt

hij een werktekening, wel altijd een aantal ontwikkelingsmodelletjes, gevolgd door een eindmodel dat precies wordt nabgebouwd. Dat is vrij ongebruikelijk. De ambtenaar die de constructie moest controleren kwam dus zelf in het bouw-werk een sprongetje maken om de deugdelijkheid vast te stellen. Havermans werkte niet met staal maar met multiplex. Hij ging uit van de bestaande constructie, wilde het oude niet aantasten maar veranderen door er een hedendaags element aan toe te voegen. „waar-door een gelaagdheid ontstaat.”

Verankerd

Je kunt zijn ingreep beschrijven als een vloer met een borst-wering (de verdieping). Daar doorheen steekt een zich verbredende gang, waaraan drie volumes hangen: badkamer, keuken en het binnenstebuiten gekeerde 'balkon'. Het gebruikte constructiemultiplex geeft met zijn ruwe tekening een erg aardig gezicht aan de woning. Dit materiaal werkt ook mee aan wat de maker 'de schijn

• Het kunstenaars-atelier in Vught. Foto Jan Verhoeff

van tijdelijkheid' noemt. De woonruimte hangt los in de ruimte en is toch verankerd. Het moet een verblijfplaats blijven, geen permanent bewoonde woning.

Knaloranje is de keuken. Door het vierkante raam werpt de tuin een groenzweem op de koninklijke tint, die gepolyesterd is en dus waterdicht en slijt-vast. De badkamer met de (in gevangnissen veelgebruikte) toiletunit bezit typische Havermansuitvindingen zoals een schakelaartje voor de ventilatie en een mooi gordijn van op maat gemaakt vrachtwagen-zeil. Een zelfgemaakte trap met open sporten om zoveel mogelijk licht door te laten leidt naar de verdieping, waar slaap-en zitruimte is en de toegang tot het 'balkon'.

Het gastatelier is bedoeld als vrijplaats voor kunstenaars die voor een periode van een half jaar werken vanuit de spirituele thema's die bij ZIN centraal staan.